

ORGANIZACJA KRAJOZNAWSTWA I TURYSTYKI SZKOLNEJ – PRZEKRACZANIE GRANICY I POBYT UCZNIÓW NA TERYTORIUM UNII EUROPEJSKIEJ

Podstawowym aktem prawnym regulującym organizację wycieczek i imprez szkolnych jest rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. Nr 135 poz. 1516).

Organizowanie krajoznawstwa i turystyki zgodnie z § 3 i § 4 wyżej wymienionego rozporządzenia, odbywa się w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych w następujących formach:

- 1) wycieczki przedmiotowe – inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązkowego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych;
- 2) wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych;
- 3) imprezy krajoznawczo-turystyczne, takie jak biwaki, konkursy, turnieje;
- 4) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem;
- 5) imprezy wyjazdowe – związane z realizacją programu nauczania, takie jak zielone i zimowe szkoły czy ekologiczne;
- 6) wycieczki zagraniczne.

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem za organizację krajoznawstwa i turystyki szkolnej odpowiedzialny jest dyrektor szkoły/placówki, który przede wszystkim zobowiązany jest do zatwierdzenia karty wycieczki, zarówno dla wyjazdów krajowych, jak i zagranicznych (wzór karty wycieczki stanowi załącznik do omawianego rozporządzenia).

W przypadku uczniów niepełnoletnich udział w wycieczce lub imprezie (z wyjątkiem wycieczek przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga zgody rodziców lub opiekunów prawnych.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 14 przedmiotowego rozporządzenia kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej może być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanego wyjazdu.

Zgodę na wyjazd zagraniczny wyraża dyrektor szkoły/placówki, po zawiadomieniu Małopolskiego Kuratora Oświaty (jako organu sprawującego nadzór pedagogiczny) oraz organu prowadzącego szkołę/placówkę oświatową.

Wszystkie wyjazdy zagraniczne dla wychowanków i uczniów organizowane przez szkoły/placówki oświatowe z terenu województwa małopolskiego należy zgłaszać co najmniej 14 dni przed jego planowanym rozpoczęciem do Kuratorium Oświaty w Krakowie, ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków

Zawiadomienie o wyjeździe za granicę powinno zawierać:

- 1) kartę wycieczki lub imprezy (wzór stanowi załącznik do przedmiotowego rozporządzenia z dnia 8 listopada 2001 roku);
- 2) program pobytu;
- 3) listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz określeniem ich wieku;
- 4) potwierdzenie ubezpieczenia uczestników od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej – ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

W karcie wycieczki powinny być wyraźnie wpisane nazwa kraju, dokładny adres, telefon kontaktowy, czas pobytu oraz imiona i nazwiska kierownika i opiekunów.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi przekraczania granicy i pobytu na terytorium Unii Europejskiej uczniów, na podstawie listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej – **uczniowie, będący obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej**, podczas przekraczania granicy państwowej oraz pobytu na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej **obowiązani są do posiadania dokumentu do tego ich uprawniającego, tj. paszportu lub dowodu osobistego.**

Uczniowie szkoły będący cudzoziemcami pochodzącymi z państw trzecich, uczestniczący w wycieczce szkolnej do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na zasadach określonych przez przepisy Unii Europejskiej, mogą być objęci listą podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej sporządzaną przez dyrektora szkoły.

Dane dotyczące cudzoziemców objętych listą podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej oraz ich prawo do ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdza, na wniosek dyrektora szkoły, wojewoda właściwy dla siedziby szkoły. Wzór listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej określony został w załączniku do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005 r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 188, poz. 1582). Powyższe zasady obowiązują także osoby legitymujące się Kartą Polaka.

Uczniowie – obywatele państw trzecich objętych obowiązkiem wizowym, zamieszkujący na stałe w Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający ważny paszport oraz ważną kartę pobytu wydaną przez polskie władze korzystają ze wspólnotowego prawa do swobodnego przemieszczania się po terytorium państw obszaru Schengen (zwolnieni są z obowiązku wizowego) na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006 z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz. Urz. UE L 105 z dnia 13 kwietnia 2006 r., s. 1, z późn. zm.).

Uczniowie – niezależnie od ich obywatelstwa, nie mogą przekraczać granicy państwowej na podstawie legitymacji szkolnej.

Zbiór przepisów prawnych dotyczących bezpieczeństwa podczas organizacji turystyki dzieci i młodzieży szkolnej:

- 1) Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych. (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. 2010 r. Nr 127, poz. 857 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 208 poz. 1240);
- 5) Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2011 r. Nr 208 poz. 1241);
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 Nr 135, poz. 1516);

- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.);
- 8) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005 r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w unii Europejskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 188, poz. 1582);
- 9) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie określenia wzorów znaków nakazu, zakazu, informacyjnych i ostrzegawczych stosowanych do oznakowania w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich. (Dz. U. z 2011 r. Nr 295 poz. 1751);
- 10) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie stopni trudności narciarskich tras zjazdowych, biegowych i nartostrad oraz sposobu ich oznaczania. (Dz. U. z 2011 r. Nr 295 poz. 1752);
- 11) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie określenia stopni zagrożenia lawinowego oraz odpowiadających im zaleceń dla ruchu osób. (Dz. U. z 2011 r. Nr 299 poz. 1777).